

Projekty zahraniční rozvojové spolupráce ČR, program Aid for Trade, v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu v roce 2018

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 21. června 2017 č. 468 o dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráci (ZRS) v roce 2018 a ke střednědobému výhledu jejího financování do roku 2020 pokračovala v roce 2018 realizace projektů programu Aid for Trade v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Podstatou těchto projektů je zejména pomoc partnerským státům při usnadňování a liberalizaci jejich obchodu, při odstraňování administrativních bariér, při podpoře budování podnikatelského klimatu v zemi, rozvoji malých a středních podniků atd.

Na projekty Aid for Trade bylo v roce 2018 vyčleněno 7 mil. Kč vč. prostředků na projekt prodloužený z roku 2017 do roku 2018, celkem cca 8,5 mil. Kč. Projekty vycházejí ze Strategie zahraniční rozvojové spolupráce České republiky 2018 - 2030, jakož i z dalších strategických dokumentů a jsou primárně orientovány do těchto dokumenty stanovených prioritních států a dále do dalších rozvojových zemí, příjemců ZRS, dle klasifikace OECD.

V roce 2018 byly zrealizovány následující projekty:

1/ Bosna a Hercegovina

Název: „Pomoc při rozvoji malých a středních podniků v Bosně a Hercegovině“

Realizátor: GEOTest, a.s., Brno

Celkové čerpání: 897 332,- Kč

Iniciátor projektu: Obchodní komora Bosny a Hercegoviny ve spolupráci s UNDP Bosna a Hercegovina a Czech UNDP Trust Fund Istanbul

V Bosně a Hercegovině postupně pokračuje proces přechodu od centrálně řízené k tržní ekonomice. Válka a poničené hospodářství však zapříčinilo velmi nevýhodnou výchozí pozici a způsobilo zpoždění tohoto procesu ve srovnání s dalšími zeměmi regionu. V důsledku toho značné množství místních podniků není schopno efektivní konkurence v mezinárodním měřítku. To je společně s komplikovanou a pomalou privatizací důvodem velké nezaměstnanosti a migrace pracovní síly do zahraničí. Jednu z možností, jak situaci řešit spatřuje bosenská strana v rozvoji malých a středních podniků. Úskalí je v jejich nesystematickém a ad hoc přístupu k realizaci svých obchodních aktivit a záměrů. Podle zkušeností bosenské strany přitom existuje přímá vazba mezi úspěšností firmy a kvalitně zpracovanými business plány, tj. firmy s business plánem mají výrazně méně obtíží, než firmy, které business plán nemají a to i za situace, kdy podnikají ve stejném prostředí. Bohužel ne mnoho bosenských firem v současnosti tento business plán má a nedisponuje ani dostatečnou vlastní kapacitou pro jejich přípravu. Obchodní komora Bosny a Hercegoviny je přitom připravena fungovat jako koordinátor při sestavování business plánů pro malé a střední podniky a napomoci jim tak v lepší orientaci, kterým směrem zaměřit jejich aktivity, v jakých oblastech hledat příležitosti pro další rozvoj atd., což napomáhá i snadnějšímu přístupu k bankovním půjčkám. Vzhledem k tomu, že malé a střední podniky tvoří nemalou část podnikatelských subjektů v zemi, v případě jejich úspěšného rozvoje by šlo o významný krok k rozvoji celého hospodářství. Bosenská strana proto hledá pomoc a shání informace, jak správně tyto business plány strukturovat a jak je nabídnout místní podnikatelské veřejnosti.

Pomoci zlepšit situaci soukromého sektoru a jeho konkurenceschopnost mohou též rozvojové programy EU určené pro Bosnu a Hercegovinu. O těchto možnostech se však mezi těmi, pro které jsou určeny, tzn. mezi firmami a představiteli malých a středních podniků, ví stále jen velmi málo. V tomto ohledu poslouží jako zdroj cenných informací praktické zkušenosti a rady ČR.

Realizátor zahájil projekt služební cestou do Bosny a Hercegoviny. Při této příležitosti se setkal se zástupci partnerské organizace a bosenských podnikatelů a společně doladili připravované aktivity a postupy v rámci projektu. Na tomto základě následně vypracoval příručku pro malé a střední podniky pro správnou tvorbu business plánů, jako jeden z hlavních výstupů první části projektu. Zároveň vytvořil příslušné internetové stránky, které obsahují on-line verzi příručky vč. návodu a instruktážních videí. Současně bylo natočeno krátké informační video o projektu a byla připravena off-line verze příručky na USB nosičích, které byly distribuovány mezi jednotlivé obchodní komory na území Bosny a Hercegoviny. V rámci druhé části projektu byl uspořádán praktický trénink, jehož se zúčastnilo cca 40 zástupců především malých a středních podniků z automobilového průmyslu, zástupci agentur podporujících investice a obchod, vládních institucí, universit a podnikatelé z dalších odvětví. Předmětem tréninku bylo především předání know-how a seznámení přítomných, jak mohou bosenské podniky využívat finanční pomoc EU, jaký z ní mohou mít prospěch atp. Tyto poznatky a rady v oblasti čerpání fondů EU byly shrnuty v manuálu „Financování EU pro malé a střední podniky: Příležitosti a získané zkušenosti“, což byl zároveň druhý hlavní výstup projektu. Pro účely propagace projektu a jeho výsledků byly podniknuty informační a propagační cesty po Bosně a Hercegovině ve spolupráci Obchodní komorou Bosny a Hercegoviny. Závěrečná prezentace projektu se uskutečnila v průběhu služební cesty realizátora do teritoria v listopadu 2018 a v jejím průběhu byla prezentována veškerá doporučení a výstupy projektu bosenským partnerům. Lze konstatovat, že zrealizováním projektu byly předány informace a know-how potřebné pro posílení a další rozvoj malých a středních podniků v Bosně a Hercegovině.

2/ Etiopie

Název: „Posílení exportních schopností soukromého sektoru v Etiopii“

Realizátor: Hospodářská komora České republiky

Celkové čerpání: 960 175,87 Kč

Iniciátor projektu: Addis Ababa Chamber of Commerce & Sectoral Associations (AACCSA)

Etiopské hospodářství se nachází ve fázi transformace směrem k tržně orientované ekonomice. Pokroku je dosahováno např. v oblasti privatizace, otevírání finančního sektoru, investic a zakládání joint-ventures. Zvyšuje se rovněž podíl nových komodit na exportu, kromě tradičního vývozu kávy. Posun kupředu je však zatím velmi limitovaný. Např. kožedělný průmysl musí překonávat velmi nízkou úspěšnost při pronikání na mezinárodní trhy. Etiopie by proto uvedenou situaci ráda zlepšila. Důležité postavení v tomto ohledu zastává AACCSA, která má významnou a jedinečnou pozici jako most mezi veřejným a soukromým sektorem a která je tak prostředníkem při usnadňování jejich vzájemného porozumění a spolupráce a svými aktivitami rovněž napomáhá při formování prostředí vhodného pro rozvoj obchodu. Etiopie již získala od české strany řadu informací a know-how zejména v oblasti rozšiřování členské základny AACCSA, motivace udržení této základny, zpětné vazby a jejího promítnutí do zlepšování poskytovaných služeb atd. Objevují se však

nová témata a aktuálně AACCSA ověřuje možnosti, jak posílit zejména exportní schopnosti etiopského privátního sektoru.

S cílem napomoci etiopské straně proběhla v průběhu července 2018 čtyřdenní studijní cesta vedoucích pracovníků AACCSA do ČR, kteří byli doprovázeni zástupci vybraných etiopských firem působících zejména v sektoru kožedělného průmyslu. Etiopští představitelé se v jejím průběhu setkali s pracovníky MPO, MZV, ČRA, Asociace textilního a kožedělného průmyslu, jakož i se zástupci českých firem, s kterými měli možnost navázat kontakty, jednat a získat potřebné informace a praktické zkušenosti z oblasti mezinárodního obchodu. Na tuto akci navazovala říjnová služební cesta představitelů Hospodářské komory ČR do Etiopie. Na základě žádosti etiopské strany byl připravený program rozšířen o jednodenní návštěvu správního střediska Gondar stejnojmenné provincie na severu země. Hlavním bodem jednání byly informace o chystaném plánu AACCSA na vytvoření exportního inkubačního centra. Celkově se potvrdil zájem etiopské strany o české zkušenosti a příklady dobré praxe, o posílení internacionalizace a exportních schopností etiopských soukromých podnikatelů a firem, o možnost finalizace záměru vzniku exportního inkubačního centra, o využití nástrojů e-Governmentu atd. Aktivity v rámci projektu napomohly vytvoření příznivých podmínek pro zlepšení činnosti AACCSA při jednáních s etiopskou státní správou, při poskytování služeb a informací podnikatelům a obchodníkům, v zájmu posílení soukromého sektoru v Etiopii atd. Projektu věnovaly pozornost též místní sdělovací prostředky.

3/ Moldavská republika

Název: „Vypracování studie proveditelnosti pro komunikaci mezi národními registry“

Realizátor: DATAB consult s.r.o., Uherské Hradiště

Celkové čerpání: 816 750,- Kč

Iniciátor projektu: Institut pro rozvoj informační společnosti (Information Society Development Institute)

Moldavské republice se podařilo dosáhnout značného pokroku v oblasti reformy státní správy a v její modernizaci při použití moderních informačních a komunikačních technologií, které umožňují elektronické služby na nejvyšší kvalitativní úrovni. Modernizace veřejných služeb je zároveň již několik let nejvyšší prioritou moldavské vlády a je obsažena v řadě vládních strategií a akčních plánů. Moldavská republika již vybudovala vlastní technickou a technologickou infrastrukturu, je však zároveň zapotřebí, aby zaváděné postupy a služby byly v souladu s kritérii a standardy EU. Přes dosažené úspěchy co se rozsahu elektronických služeb týká, přetrvává stále řada problémů. Pro dosažení plné interoperability a efektivní výměny informací vidí moldavská strana jako nezbytné analyzovat jednotlivé součásti, které mají na interoperabilitu celého systému vliv, tj. zjistit aktuální situaci a zmapovat jednotlivé systémy a registry, jejich funkčnost, způsob a míru využívání, jaké operační systémy, programy a formáty předávaných dat jsou používány a na základě toho identifikovat nedostatky a definovat způsoby nápravy. Do průzkumu musí být zahrnuty všechny příslušné instituce určené moldavskou vládou, zejména Státní agentura pro veřejné služby (State Agency for Public Services), Centrum eGovernmentu (eGovernment Centre), Národní pojišťovací služba (National Insurance Service), Ministerstvo financí, Moldavská daňová správa (Moldova Tax Administration), Celní úřad (Moldova Customs), Ministerstvo hospodářství a infrastruktury, Ministerstvo zemědělství, Moldavská pozemková a katastrální agentura (Moldova Land and Cadastral Agency), Ministerstvo zdravotnictví, Národní společnost zdravotního pojištění (National Company for Medical Insurance), atd. Výsledkem

by mělo být dosažení plné interoperability a digitalizace veřejných služeb do roku 2020, jak je uvedeno v dokumentu „Digital Moldova 2020 Strategy“.

S cílem zmapování celkového stavu, ověření, jaké operační systémy, programy, formáty předávaných dat atd. jsou používány a na základě toho vyhodnocení aktuální situace a návržení řešení byly naplánovány a zrealizovány čtyři služební cesty realizátora do teritoria. Po úvodních jednáních, kterých se zúčastnili kromě zástupců firmy DATAB pracovníci příslušných moldavských ministerstev a úřadů, pokračovaly rozhovory dále a formou seminářů, konzultací a odborných prezentací byla moldavská strana postupně seznamována s možnostmi usnadňování obchodních činností a poskytování elektronických služeb, s příslušnými normami, s rolí elektronické spisové služby a oběhem dokumentů ve veřejné správě, s referenčním modelem interoperability pro e-Government, s možnostmi správy datových prvků atp. Moldavský partner se o tyto informace velmi zajímal a v průběhu realizace projevil přání, seznámit se s obdobnými řešeními přímo v České republice. Moldavští experti proto měli v průběhu své návštěvy ČR v září 2018 možnost uskutečnit pracovní setkání s pracovníky MV ČR, zodpovědnými za danou oblast a dále diskutovat se zástupci realizátora o otázkách příslušné metodiky, legislativy, administrace jednotlivých procesů, o správě systému, podmínkách pro zavedení do provozu atd. Veškeré nálezy a doporučení byly shrnuty ve studii, zaměřené na interoperabilitu informačních systémů moldavské státní správy. Studie byla předána v průběhu závěrečné služební cesty realizátora do teritoria na půdě moldavské Akademie věd za přítomnosti zástupců ministerstev a agentury e-Government. Projekt byl charakterizován dobrým přístupem všech stran v průběhu celé realizace a vysokým zájmem příjemce projektu o dobrý výsledek.

4/ Mongolsko

Název: „Pomoc při rozvoji malého civilního letectví v Mongolsku“

Realizátor: Čínsko - český letecký spolek, Praha

Celkové čerpání: 819 291,- Kč

Iniciátor projektu: Ministerstvo pro rozvoj silnic a dopravy Mongolska (Ministry of Road and Transport Development of Mongolia)

Ve strategii týkající se civilního letectví v Mongolsku do roku 2020 je jako jeden z cílů zakotvena podpora rozvoje tohoto sektoru. Příslušné úřady již zaznamenaly ze strany soukromých osob zvýšenou poptávku po získání pilotních licencí, po provozu malých letounů atp. Ministerstvo pro rozvoj silnic a dopravy Mongolska již určitou dobu připravovalo příslušný program, který byl mongolskou vládou schválen v květnu 2018. Výsledkem by měl být nárůst malých civilních leteckých provozovatelů, počtu malých letounů, vytvoření řádného právního a provozního prostředí pro tyto provozovatele a to vše by mělo napomoci též např. ulehčit přístup do vzdálenějších lokalit Mongolska a odlehlých vesnic a poskytovat zde služby veřejnosti jako je letecká pátrací nebo záchranná služba, hašení požárů, služby zemědělcům atd. V dlouhodobějším horizontu by to rovněž mohlo znamenat i další výhody, např. rozvoj turistického průmyslu.

Hlavním cílem projektu a očekáváním mongolské strany bylo předání potřebných zkušeností z České republiky, které budou využívány při přípravě strategických dokumentů a které přispějí ke zvýšení odbornosti představitelů Ministerstva pro rozvoj silnic a dopravy a Úřadu civilního letectví Mongolska a celkově při řízení provozu malých lehkých letounů. Nejprve byla zorganizována služební cesta skupiny 3 českých odborníků do Mongolska, v jejímž rámci proběhlo setkání na Ministerstvu pro rozvoj silnic a dopravy Mongolska, Úřadu

civilního letectví Mongolska a návštěva několika leteckých provozovatelů. Následně se uskutečnila studijní cesta 6 členné skupiny mongolských odborníků do ČR, kteří měli možnost setkat se např. s představiteli Úřadu pro civilní letectví ČR, Air Navigation Services and Czech Air Navigation Services, Letecké amatérské asociace ČR, MPO, MD a dále navštívili vybrané letiště, letecké muzeum v Mladé Boleslavi atd. V průběhu těchto jednání i v rámci připravených školení byly předány potřebné zkušenosti, postupy, podklady a odborné materiály. Mongolská strana byla rovněž seznámena s opatřeními nezbytnými pro rozvoj provozu všeobecného letectví. Na základě uskutečněných návštěv, diskusí a školení vypracoval realizátor pro mongolské partnery závěrečná doporučení a byl připraven návrh Memoranda o spolupráci mezi úřady civilního letectví ČR a Mongolska. Vztahy byly navázány rovněž na úrovni firem v oblastech, jako je letecký výcvik, konstrukce letišť, navigace a kontrola vzdušného prostoru, letecké radary apod. Projekt, jehož realizace byla prodloužena z roku 2017 do roku 2018, kdy byl dokončen, se těšil velké podpoře ze strany přijímatelské země a byl projeven velký zájem o další rozvoj vzájemné spolupráce v tomto odvětví.

5/ Mongolsko

Název: „Zdokonalení služeb nového mezinárodního letiště v Ulaanbaataru“

Realizátor: SIEBERT + TALÁŠ, spol. s r.o., Praha

Cena projektu 644 930,- Kč

Iniciátor projektu: Nové mezinárodní letiště Ulaanbaatar - společnost NUBIA (společnost vlastněná státem) spadající pod Úřad civilního letectví (Ministerstvo dopravy)

Nové mezinárodní letiště bylo postaveno cca 52 km jižně od hlavního města Ulaanbaataru a bude provozováno Úřadem civilního letectví Mongolska. Podpůrná a obslužná zařízení a objekty („maintenance facilities“) byly vybaveny většinou evropskými státy. Letištní technici a inženýři mají sice solidní znalosti o standardech ICAO, jakož i o základních funkcích obslužných a údržbových zařízení („maintenance facilities“). Rádi by však své znalosti z provozu doplnili o další technické vědomosti a zdokonalili a posílili tak svoji odbornost a kvalifikaci. Zároveň mongolská strana potřebuje zlepšit znalosti o celkovém managementu provozu a údržbě letiště, vytvořit příslušnou metodiku, seznámit se s evropskými standardy a postupy při kontrole kvality paliv atd. Úspěšnou realizací projektu získá společnost NUBIA know-how a informace potřebné pro provozování letiště a zároveň pro rozšiřování jejich zahraničních styků a spolupráce s dalšími zahraničními mezinárodními letišti.

V rámci realizace se počítá se studijní cestou cca 6 mongolských techniků a inženýrů do České republiky. V průběhu této studijní cesty se mongolská skupina setká a vymění si názory a zkušenosti s českými experty z oboru a navštíví vybraná mezinárodní letiště. V další fázi realizátor zorganizuje služební cestu dvou českých expertů do Mongolska. V jejím průběhu bude uspořádán workshop pro mongolské partnery a odborníky, v jehož rámci budou předány veškeré relevantní informace a know-how, které mongolská strana očekává. Hlavními diskutovanými tématy a výstupy projektu budou zejména navázání prvních kontaktů, vytvoření plánu další spolupráce při výměně zkušeností a informací, zdokonalení znalostí o letištní infrastruktuře, pozemních obslužných a manipulačních provozech, tankovacích procedurách a předpisech, rozšíření vědomostí o metodice pro tvorbu předpisů spojených s provozem, obsluhou a údržbou, schopnost zavést plánování managementu provozu a údržby letiště, možnosti společnosti NUBIA hledat a navazovat potenciální spolupráci s dalšími sesterskými letišti atp. Odborným posudkem a názorem realizátor rovněž přispěje k dokončení následujících třech dokumentů - Airport Maintenance Management, Airport Fuel

Facility and Maintenance Guidelines Manual, Airport Service Manual. Kontakty byly navázány a práce započaty v roce 2018, projekt bude dokončen do listopadu 2019.

6/ Gruzie

Název: „Přenos zkušeností v oblasti ekologických investic v komunálních službách“

Realizátor: Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci, z.s., Praha

Celkové čerpání: 897 823,87 Kč

Iniciátor projektu: Národní asociace místních samospráv Gruzie (National Association of Local Authorities of Georgia - NALAG)

Předvstupní dohoda mezi EU a Gruzii zahrnuje požadavek na udržitelné ekologické hospodaření s pitnou a odpadovou vodou. Gruzínské městské samosprávy proto potřebují získat lepší znalost a přehled o ekologicky vhodných technologiích pořiditelných za přijatelných cenových podmínek a ve srozumitelné formě získat informace, jak tyto služby zajistit. Zejména jde o to, jak a kde získat finanční zdroje pro zajištění nových nebo obnovu starých vodohospodářských provozů, jako jsou např. čističky odpadních vod nebo celé systémy nakládání s odpadem atp. Rozvojové projekty dotované EU ve spolupráci s gruzínskou vládou jsou nejvhodnější cestou jak toho dosáhnout. České transformační zkušenosti a projektová praxe před vstupem do EU se v této souvislosti jeví jako velmi užitečný zdroj informací. Jejich využití bude mít příznivý dopad na hospodářský výsledek gruzínských municipalit a na jejich schopnost připravovat žádosti o dotace EU vč. výběrových řízení a to nejen v sektoru vodárenství a sanitaře. Bude to mít zároveň i vliv na zlepšování životních podmínek pro místní obyvatelstvo i podnikatelskou veřejnost.

Realizátor zorganizoval v červenci 2018 služební cestu skupiny 10 zástupců podnikatelského sektoru a českých samospráv do Gruzie. V průběhu této cesty připravil seminář v Tbilisi a dále regionální seminář, resp. kulatý stůl v Kachreti. Celkem se obou akcí zúčastnilo více jak 60 místních odborníků (představitelů Národní asociace místních samospráv Gruzie - NALAG, Regionální rozvojové agentury regionu Kachreti a další experti). Náplní těchto akcí bylo zejména předávání zkušeností s realizací investičních projektů v oblasti vody a sanitaře, investice v komunálních službách, ekologické technologie a dále příklady dobré praxe použití vhodných technologií. Na tuto akci navazovala studijní cesta představitelů NALAG a dalších vybraných odborníků do ČR v září 2018. V jejím průběhu byly opět připraveny kulaté stoly s prezentacemi k moderním technologiím v projektech vodárenství a sanitaře, seminář na téma odpadové hospodářství, rozvojové projekty české ZRS pro Gruzii, seminář k metodice projektového řízení z hlediska financování atd. Součástí byla též návštěva vybraných lokalit v ČR s exkurzí a seznámením s úspěšnými projekty v komunálních službách. Na závěr byla realizátorem vypracována Metodická příručka projektového řízení, obsahující potřebné informace, rady a příklady dobré praxe z ČR. Příručka v elektronické podobě byla zaslána všem členským subjektům NALAG v Gruzii a 50 ks. tištěné verze bylo předáno představitelům NALAG k dalšímu využití. Potvrzením vhodnosti a potřebnosti projektu byla aktivní spolupráce gruzínské strany a projevený zájem o další podobné projekty.

7/ Kosovo

Název: „Zdokonalení postupů při zpracování zbytků masa pro krmné účely“

Realizátor: Ircon, s. r. o., Praha

Celkové čerpání: 780 000,- Kč

Iniciátor projektu: Společnost Al-Tec s podporou municipality Lipjan

Jedním ze současných problémů v Kosovu je velká míra nezaměstnanosti a to zejména ve venkovských lokalitách. Postiženými skupina jsou např. lidé s nižším vzděláním, mladší obyvatelstvo atd. a to způsobuje jejich migraci a odchod do zahraničí za lepší obživou. Společnost Al-Tec vybudovala v roce 2017 novou linku na zpracování živočišných zbytků, které vznikají na jatkách ale i u soukromníků při porážce hospodářských zvířat. V případě jejího úspěšného zprovoznění se počítá s vytvořením až 100 nových pracovních příležitostí v průběhu tří let zejména pro obyvatelstvo s nižším vzděláním, handicapované osoby, ženy atd. To by mělo značný vliv na rozvoj celého regionu na pomezí srbské a albánské části, který se momentálně potýká právě s velkou nezaměstnaností. Al-Tec je první firma v Kosovu, která s myšlenkou zpracování masných zbytků pro krmné účely (pro psy a kočky) přišla. Stavební práce byly dokončeny v roce 2017 a v současnosti probíhá postupné vybavování provozu speciálními stroji. Firma počítá též s exportem velké části své produkce do zemí EU. Přínosem projektu bude kromě nových pracovních míst rovněž zpracování velké části živočišných zbytků, které se v současné době bez užitku zakopávají do země nebo vyváží na skládky, kde zatěžují životní prostředí.

Podstatou projektu byla pomoc kosovské firmě při vybavování provozu a odborné zaškolení personálu v zájmu urychleného zahájení výroby. Podle požadavků kosovského partnera byly potvrzeny technické parametry poptávaného strojního vybavení, tj. laboratorního zařízení pro kontrolu nezpracovaných vstupních surovin a kvality finálních produktů a stroje na výrobu HDPE plastových lahví (ploché plastové mačkáací lahve) s denní kapacitou až 3 000 ks. 300 ml. lahví. Český realizátor v rámci realizace zajistil pořízení daného vybavení, jeho dodání na místo a instalaci a na závěr proškolení všech zaměstnanců firmy Al-Tec. Již nyní je evidován předběžný zájem o výrobky např. v Srbsku a dále je rovněž předpoklad certifikace výrobků pro prodej na vybraných trzích EU, např. v Maďarsku. Příjemce pomoci po celou dobu realizace poskytoval potřebnou součinnost a tato podpora a zájem o zdárné zrealizování projektu byla deklarována i kofinancováním z jeho strany.

8/ Srbsko

Název: „Podpora zlepšení a rozvoje kvality sektoru infrastruktury v Srbsku“

Realizátor: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

Cena projektu: 998 547,- Kč

Iniciátor projektu: Institut pro standardizaci Srbska (ISS)

Konkurenceschopnost srbských podniků je úzce spojena se schopnostmi vyrábět kvalitní produkty, které by splňovaly mezinárodně uznávané technické normy a standardy. Jedním z hlavních předpokladů pro zajištění konkurenceschopnosti srbské ekonomiky je proto účinný a mezinárodně uznávaný národní infrastrukturní systém, který by zajišťoval srbským podnikům a průmyslovým odvětvím podmínky pro zavádění příslušných technických norem a standardů potřebných pro jejich výrobky a systémy managementu (pro kvalitu, ochranu životního prostředí, zdraví a bezpečnost práce). To by mělo m.j. zlepšit domácí podnikatelské a obchodní prostředí, přilákat zahraniční investice a zvýšit exportní potenciál a objem obchodní výměny se zeměmi EU. Dokument „Strategy of Improving the System of Quality Infrastructure in the Republic of Serbia“ na období 2015-2020 v této souvislosti hovoří o nezbytnosti harmonizace technických norem a standardů s mezinárodními standardy a standardy EU, jakož i o posílení odbornosti příslušných institucí, jako je Institut pro standardizaci Srbska, který je v tomto ohledu jedním z pilířů a je za tuto činnost zodpovědný. Vzhledem k tomu, že ISS by byl rád nadále velmi aktivní v procesu zavádění mezinárodních

standardů do národního systému, hledá rovněž možnosti, jak získat potřebné informace a zkušenosti od evropských standardizačních organizací z oblastí jejich působení v CEN a CENELEC. Jako velmi přínosné v tomto ohledu vidí know-how a zkušenosti právě České republiky.

V rámci projektu realizátor předá znalosti a vysvětlí představitelům ISS, relevantním srbským ministerstvům, institucím zodpovědným za harmonizaci a výrobcům příslušných materiálů proces přijímání a schvalování standardů v ČR a jejich harmonizace, sdělí zkušenosti ČR při implementaci CPR (nařízení Evropského parlamentu a Rady EU k vlastnostem stavebních výrobků) a eurokódů a vysvětlí roli Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, jakož i jeho úlohu při participaci v evropském standardizačním procesu a v evropských standardizačních organizacích. Tím napomůže srbské straně při implementaci EU acquis a standardů vztahujících se ke stavebním produktům, podpoří odborníky z ISS a z „national technical committees“ v jejich aktivní účasti a práci v národních a European technical and management committees, posílí jejich povědomí a informovanost o zvláštnostech a specifikách při implementaci eurokódů se zaměřením zejména na oblast betonu a práce s ním a přispěje k transpozici nařízení EU č. 305/2011 do národní legislativy Srbska. Předáním zkušeností napomůže zejména ISS aktivně se podílet jakožto plnohodnotný člen evropských standardizačních organizací na evropských standardizačních procesech. V zájmu naplnění těchto cílů uskuteční po dohodě se srbskou stranou příslušné služební cesty do Srbska, v jejichž rámci zorganizuje nejméně 2 semináře pro zájemce a experty z oboru (zejména experty ISS a členy national technical committee), zaměřené na možnosti účasti v práci CEN-CENELEC a dále připraví semináře ve městech Bělehrad, Niš a Novi Sad na téma Eurokódy v sektoru betonu a betonových konstrukcí a staveb. V průběhu realizace bude rovněž zorganizována studijní cesta do ČR pro představitele ISS. V jejím průběhu realizátor připraví setkání a výměnu informací s českými experty z oboru a zejména s představiteli ÚNMZ a připraví a předá potřebné podklady a školící materiály. Projekt byl zahájen v roce 2018 a bude dokončen do listopadu 2019.

9/ Barma

Název: „Pomoc při posouzení kvality surovin pro keramický a sklářský průmysl“

Realizátor: G E T s.r.o., Praha

Celkové čerpání: 996 701,- Kč

Iniciátor projektu: Myanmar Ceramic Society (MCS)

Barmský průmyslový sektor zaznamenává v posledních letech stálý růst, čemuž napomáhá uplatňovaná ekonomická liberalizace a regulační reformy, které podporují investice a tím i další rozvoj. Nová barmská administrativa vytýčila smělý cíl industrializace s tím, že se očekává, že keramický a sklářský průmysl se v nadcházejících letech stanou jedněmi z významně rostoucích odvětví barmského hospodářství. Základním předpokladem tohoto růstu je prověření místních ložisek a zásob příslušných surovin vč. jejich kvality a složení, což předurčuje možnosti a šíři jejich využití. Realizace projektu přinese barmské straně výhody a nové informace o moderních metodách a postupech při hodnocení a určování kvality a složení surovin pro keramický a sklářský průmysl a zároveň napomůže dalšímu ekonomickému rozvoji a tím snižování chudoby, vytváření nových pracovních míst při zpracovávání místních nerostných surovin efektivním a ekologickým způsobem.

Realizační fáze probíhala v několika etapách:

1. etapa - konkretizace celkového harmonogramu realizace, dojednání konkrétních termínů, příprava první služební cesty do Barmy, powerpointových prezentací atd.

2. etapa - realizace první služební cesty do Barmy v květnu 2018. V jejím průběhu byl uspořádán v Rangúnu workshop pro členy MCS (partnerská organizace) a barmskou odbornou veřejnost. Diskutovanými tématy byly moderní metody průzkumu a ohodnocení ložisek nerostných surovin, jejich využití ve sklářském a keramickém průmyslu, technologické trendy, hodnocení dopadů těžby na životní prostředí atd. Rovněž byly provedeny terénní práce včetně odběru potřebných vzorků. Pro barmské partnery byly v této souvislosti pořízeny a předány 2 notebooky a 2 GPS. Součástí terénních prací bylo též zaškolení barmských expertů přímo na místě pro práce spojené s užitím moderní techniky při provádění průzkumných prací, při transferu datových souborů a dalších zjištěných faktů do předaných notebooků atp. Ve spolupráci s Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation (MONREC) byl pro tyto účely vybrán region Mandalay. Odebrané vzorky byly následně zaslány do ČR pro provedení chemických analýz a technologických zkoušek.

3. etapa - v červnu - září 2018 probíhaly v ČR ve specializovaných certifikovaných laboratořích laboratorní a sumarizační práce. Na základě dosažených výsledků byla zpracována závěrečná zpráva, ve které byla zachycena veškerá terénní zjištění, výsledky laboratorních zkoušek, závěry a doporučení vč. map, tabulek, geologických řezů, fotodokumentace atd.

4. etapa - v rámci této etapy byla v říjnu 2018 zrealizována druhá služební cesta do teritoria a v Rangúnu proběhl závěrečný seminář. V jeho průběhu byli představitelé partnerské organizace, jakož i další odborná veřejnost, seznámeni s dosaženými výsledky a doporučeními pro rozvoj keramického a sklářského průmyslu v regionu Mandalay, vč. otázek ochrany životního prostředí. Závěrečná zpráva byla předána společně s protokoly chemických analýz, výsledky technologických zkoušek atd. oběma hlavními partnerským institucím MCS a MONREC.

Průběh a dosažené výsledky projektu jsou partnerskou organizací hodnoceny velmi dobře a MCS, jako iniciátor projektu projevila velký zájem o další pokračování se zaměřením na další vybrané nerostné suroviny.

10/ Filipíny

Název: „Odborná pomoc při analýze a zdokonalení hodnotových řetězců v mlékárenství“

Realizátor: GEOtest, a.s., Brno

Celkové čerpání: 602 000,- Kč

Iniciátor projektu: Národní agentura pro mlékárenství (National Dairy Authority, NDA) - vládní agentura řízená Ministerstvem zemědělství Filipín

Filipíny trpí výrazným nedostatkem mléka a kvalitních mléčných výrobků, což dokazuje téměř 95 % dovoz mléka a výrobků z něj ze zahraničí. Mlékárenství a chov hospodářských zvířat byl celkově v minulém období značně zanedbáván. V zemi neexistuje kompletní a důkladná analýza hodnotových řetězců v tomto sektoru. To vše přispívá k nestabilním hospodářským výsledkům a nekontrolovaným výdajům, což vyúsťuje v nekonsistentní, neefektivní a neproduktivní podnikání a činnost výrobců, zpracovatelů, distributorů i obchodníků. S tím souvisí i relativně vysoké a tím i nekonkurenční ceny mléka, mléčných výrobků i chovných zvířat. Případní investoři pak z těchto důvodů spíše váhají se svojí možnou angažovaností v tomto oboru. To vyústilo v iniciativu současného filipínského ministra zemědělství k implementaci 5 letého plánu ke zvýšení populace skotu a produkce mléka. Plán má rovněž napomoci místním farmářům, chovatelům i družstvům, tj producentům a distributorům mléka a mléčných výrobků k větší informovanosti o krocích a

opatření, která jsou nezbytná pro správné fungování všech jednotlivých částí hodnotových řetězců v tomto oboru. National Dairy Authority má pak za úkol dohlédnout na plnění těchto opatření a na navýšení mlékařenské produkce a napomoci celkovému zefektivnění postupů v oboru mlékařství.

Prvním krokem vlastní realizace bylo uskutečnění týdenní služební cesty českých odborníků na Filipíny. V jejím průběhu provedli sběr statistických údajů, dokumentů a zdokumentování legislativy týkající se místního mlékařství a navštívili vybrané filipínské farmy. Měli tak možnost se seznámit s reálnými výrobními kapacitami, technologickým vybavením, metodami práce a celkově se situací hodnotových řetězců na Filipínách. Na závěr služební cesty byl uspořádán kulatý stůl, v jehož průběhu byla filipínským partnerům prezentována dosavadní zjištění, zhodnoceno aktuální fungování hodnotových řetězců, možnosti navýšení a zefektivnění produkce mléka atp. Počátkem října 2018 byla zorganizována týdenní studijní cesta pro zástupce NDA, představitele filipínských farmářů a universit do ČR. V rámci programu se setkali a měli možnost diskutovat s představiteli vybraných ministerstev, zemědělských podniků, mlékařských společností a Mendlovy university v Brně. Na závěr cesty proběhla závěrečná přednáška, na které byla shrnuta pozorování a zkušenosti z jednotlivých navštívených podniků a institucí. Konečným výstupem projektu je dokument obsahující veškeré nálezy, doporučení a strategické kroky nezbytné pro rozvoj mlékařství na Filipínách s názvem „Recommended Action Agenda for Dairy Development, který byl předán vedení NDA. Filipínská strana od počátku poskytovala realizátorovi veškerou potřebnou podporu a informace a aktivně se účastnila na realizaci jednotlivých projektových aktivit, což napomohlo dosáhnout záměru projektu, tj. odborné pomoci a předání zkušeností pro zdokonalení hodnotových řetězců v mlékařství na Filipínách.